

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Indecisió de l'estudiantat en acabar la titulació
Condicions de vida i d'estudi de l'estudiantat
de la Universitat de Barcelona (CViE-UB)

INFORME

Autoria Maria Àngels Alegre Sánchez
Mercedes Briceño Barraza
Maria Àngels Colomer Besga
Juan Llanes Ordóñez
Bernardita Sepúlveda Egaña
Luis Felipe Valdés Jamett

Edició Observatori de l'Estudiant
Vicerectorat d'Estudiants i Vida Universitària

Data de publicació 24 d'abril de 2024

Aquesta obra està subjecta a una llicència de Creative Commons
Reconeixement - No Comercial - Compartir igual 4.0 Internacional

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Observatori
de l'Estudiant

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ.....	3
2. RESULTATS	4
2.1. SITUACIÓ ACTUAL	4
2.2. VIDA UNIVERSITÀRIA	5
2.2.1. Condicions de vida	5
2.2.2. Condicions d'estudi	7
2.3. EXPECTATIVES I VALORACIÓ	11
2.3.1. Expectatives inicials amb relació a la universitat	11
2.3.2. Expectatives futures	12
2.3.3. Valoració de l'experiència universitària	13
2.4. PERTINENÇA, COMPROMÍS I PARTICIPACIÓ	16
2.5. SALUT I HÀBITS SALUDABLES	18
2.6. DADES SOCIODEMOGRÀFIQUES	19
3. CONCLUSIONS	25

1. PRESENTACIÓ

Amb el projecte INDECISIÓ DE L'ESTUDIANTAT EN ACABAR LA TITULACIÓ es volen conèixer les característiques dels estudiants de la Universitat de Barcelona (UB) que es troben en la situació de no saber què faran quan finalitzin la titulació. L'interès d'aquest estudi neix de la identificació d'un nombre no negligible d'estudiants que manifestaven que no tenien clar quin camí seguirien en concloure la formació acadèmica, ja sigui en termes laborals o professionals, ja sigui quant a estudis posteriors o d'altres. Aquesta situació reflecteix la necessitat que la institució reforci les activitats d'orientació acadèmica i professional adreçades a l'estudiantat que pugui necessitar un procés d'orientació més personalitzada.

Per abordar aquest estudi, s'han utilitzat les dades de l'enquesta [Condicions de vida i d'estudi de l'estudiantat de la UB \(CViE-UB\)](#), en què van participar 3.326 estudiants. Un 16,7 % de l'estudiantat de grau, màster universitari o doctorat va declarar que no sabia què faria en acabar la titulació. Per mitjà d'aquest treball, es busca descriure el perfil d'aquest estudiantat indecís i, així mateix, contribuir al debat sobre com la universitat pot donar suport als estudiants en l'etapa universitària i en els períodes crítics de transició. Amb això, es tracta d'assegurar que disposen de les eines necessàries per identificar els objectius que n'afavoriran la incorporació al mercat laboral o que els permetran continuar la formació, amb una visió clara i objectius definits que els ajudin a assolir els seus projectes professionals i vitals.

Aquest treball, a més d'identificar les característiques dels estudiants que mostren incertesa postuniversitària, també apunta a reconèixer la diversitat de situacions, expectatives i necessitats d'aquest grup. Amb això, s'aspira a oferir una perspectiva que permeti a la institució considerar respostes adequades i actualitzades que fomentin una igualtat d'oportunitats real i efectiva en l'accés al mercat laboral, la continuïtat d'estudis superiors i el desenvolupament integral de les persones, tenint en compte la complexitat dels reptes que cal afrontar en el context actual de l'educació superior i en la societat en conjunt.

2. RESULTATS

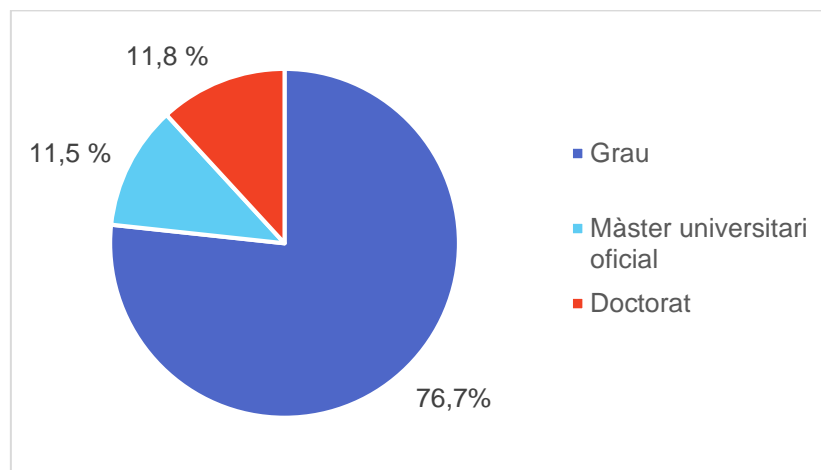
2.1. SITUACIÓ ACTUAL

Nivell d'estudis

El 76,7 % de l'estudiantat que no sap què farà en acabar la titulació estan cursant estudis de grau. D'altra banda, hi ha un 11,5 % que fa estudis de màster oficial, mentre que un 11,8 % es troba en programes de doctorat.

Figura 1

Dedicació als estudis

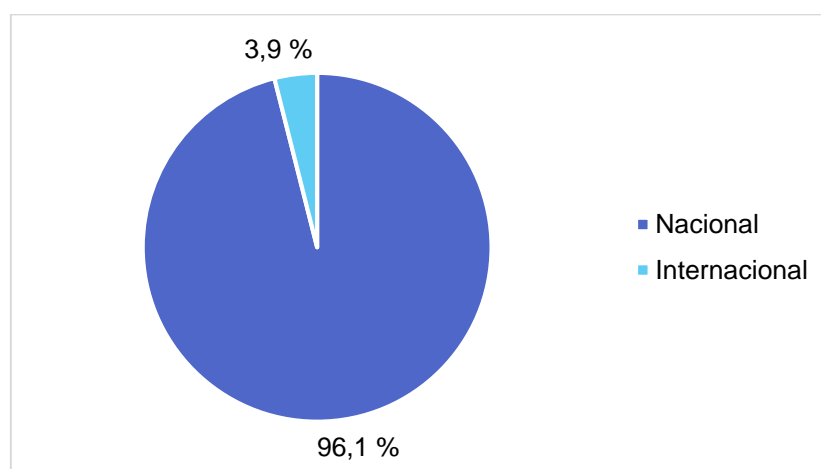

Nacionalitat

El 96,1 % de l'estudiantat indecís sobre el que farà un cop hagi acabat els estudis és de nacionalitat espanyola, mentre que un 3,9 % dels estudiants provenen de l'estranger.

Figura 2

Nacionalitat

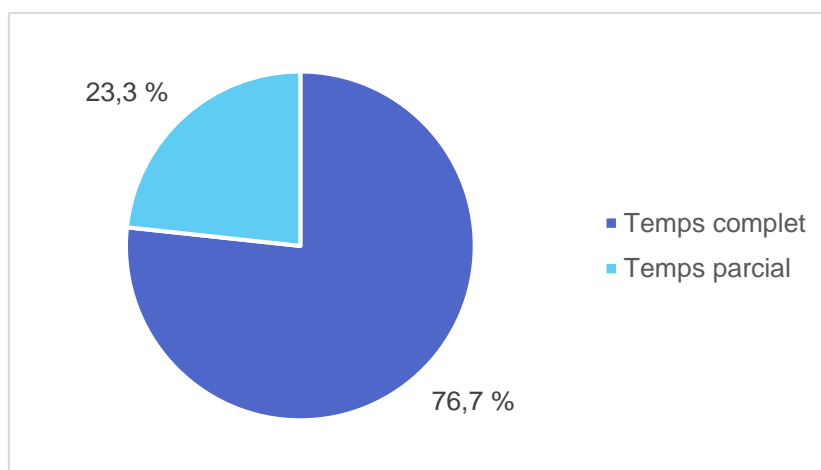

Règim de dedicació estudis

El 76,7 % de l'estudiantat que no sap què farà en finalitzar la titulació es dedica als estudis a temps complet, mentre que el 23,3 % cursa els estudis a temps parcial.

Figura 3

Dedicació als estudis

En resum, respecte de la situació actual, podem afirmar que la majoria dels estudiants que no tenen clar què faran després d'acabar la titulació són predominantment alumnes de grau (76,7 %), de nacionalitat espanyola (96,1 %) i dedicats als estudis a temps complet (76,7 %).

2.2. VIDA UNIVERSITÀRIA

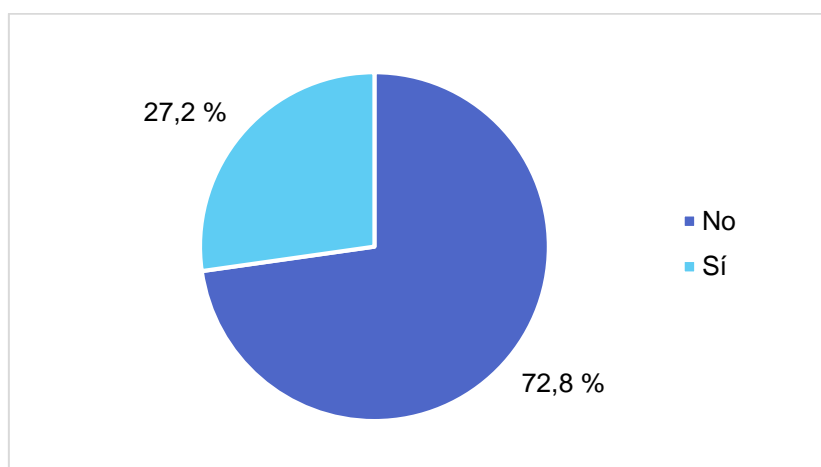
2.2.1. Condicions de vida

Canvi de població o residència

El 72,8% de l'estudiantat que no sap què farà quan acabi titulació no ha canviat el lloc de residència per cursar estudis universitaris, mentre que un 27,2% sí que ha fet aquest canvi.

Figura 4

Canvi de població o residència

Fonts d'ingressos

Les principals fonts d'ingressos de l'estudiantat que no sap què farà en finalitzar la titulació provenen, en la majoria dels casos, de la família o parella (almenys un 63,8 % dels estudiants) i, en menor grau, de préstecs (almenys un 0,9 %).

Taula 1

Fonts d'ingressos

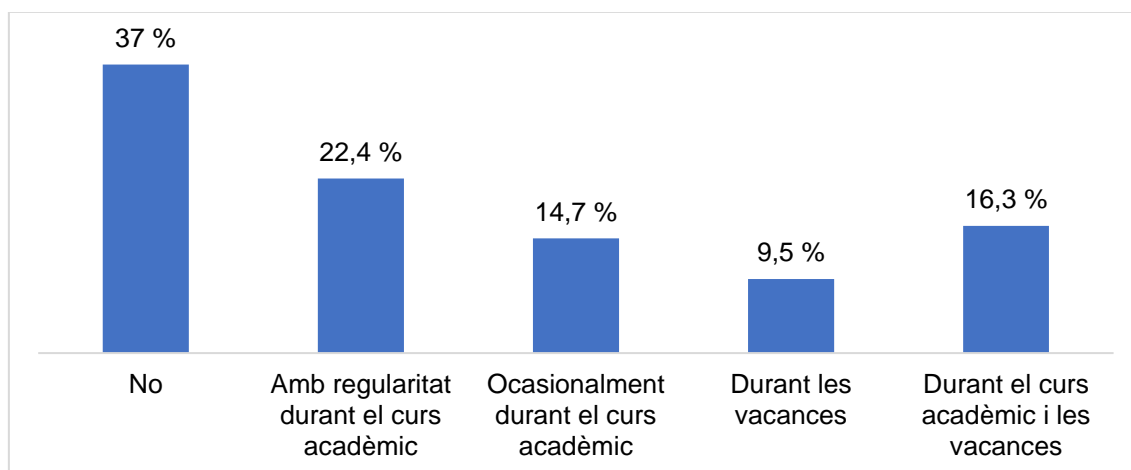
Font d'ingressos	Percentatge
Família o parella	63,8 %
Feina remunerada	42,3 %
Beques i ajudes	29,4 %
Estalvis	29 %
Altres	4,3 %
Préstecs	0,9 %

Feina remunerada

El 37 % de l'estudiantat que indecís sobre el que farà quan acabi la titulació no treballa, mentre que un 62,9 % sí. Dins aquest darrer grup, un 22,4 % ho fa de manera regular durant el curs acadèmic, i només un 9,5 % treballa exclusivament durant les vacances.

Figura 5

Feina remunerada

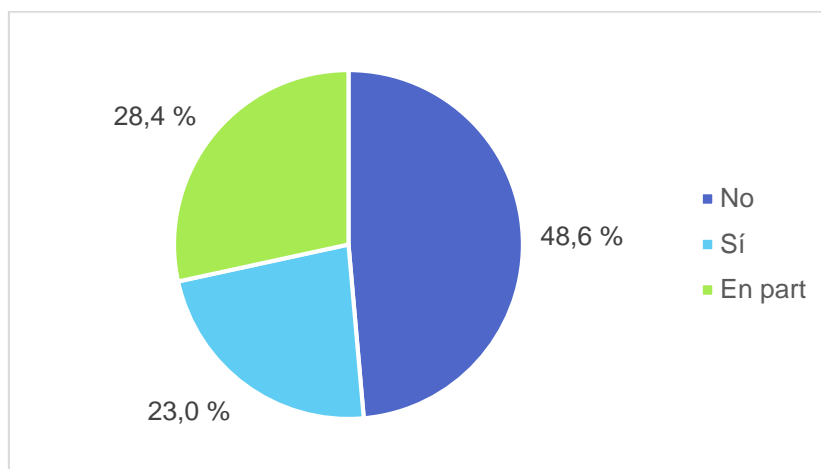

Relació entre la feina i els estudis

Pel que fa a la relació entre els estudis i l'ocupació, en l'estudiantat que no sap què farà en finalitzar la titulació i que treballa (el 62,9 %), un 48,6 % assenyala que la feina que fa no està relacionada amb els estudis actuals. D'altra banda, un 28,4 % apunta que la seva feina està relacionada parcialment el que estudia, i només un 23 % afirma que la seva feina està relacionada directament amb els estudis actuals.

Figura 6

Relació entre la feina i els estudis actuals

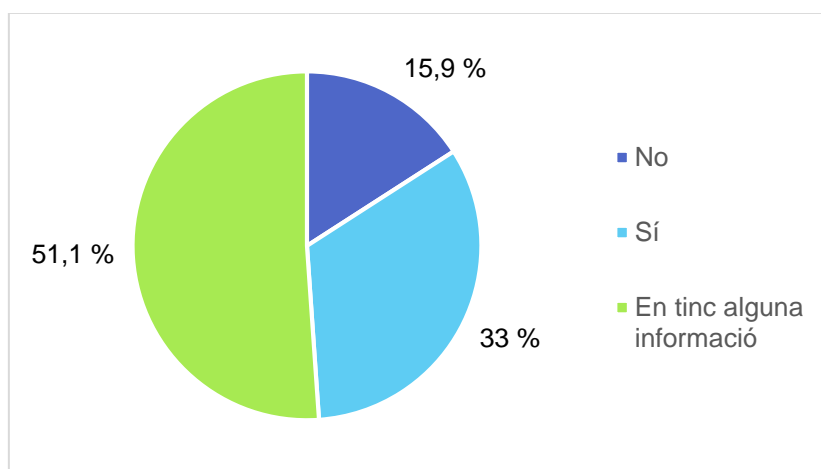

Coneixement de beques i ajuts

Pel que fa al coneixement sobre beques i ajuts, el 33 % de l'estudiantat que no sap què farà quan acabi la titulació indica que n'està ben informat, mentre que un 51,1 % afirma que en té certa informació. D'altra banda, un 15,9 % declara no tenir cap informació sobre aquest tema.

Figura 7

Coneixement de beques i ajudes

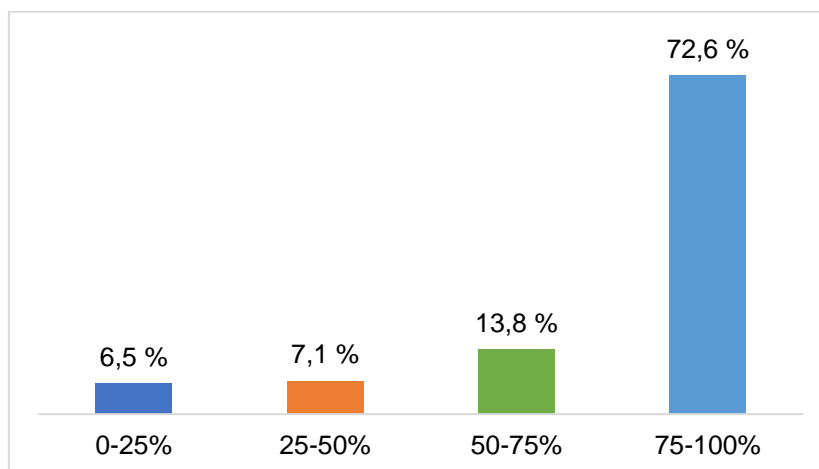
2.2.2. Condicions d'estudi

Dedicació als estudis

El 72,6 % de l'estudiantat que indecís sobre el que farà en finalitzar la titulació ha assistit a totes o quasi totes les classes presencials durant el curs. D'altra banda, només un 6,5 % no ha assistit a cap o gairebé cap d'aquestes classes. Aquesta dada reflecteix que, malgrat no tenir una visió clara sobre el futur, l'estudiantat persisteix en l'assistència a les classes.

Figura 8

Assistència a classes presencials

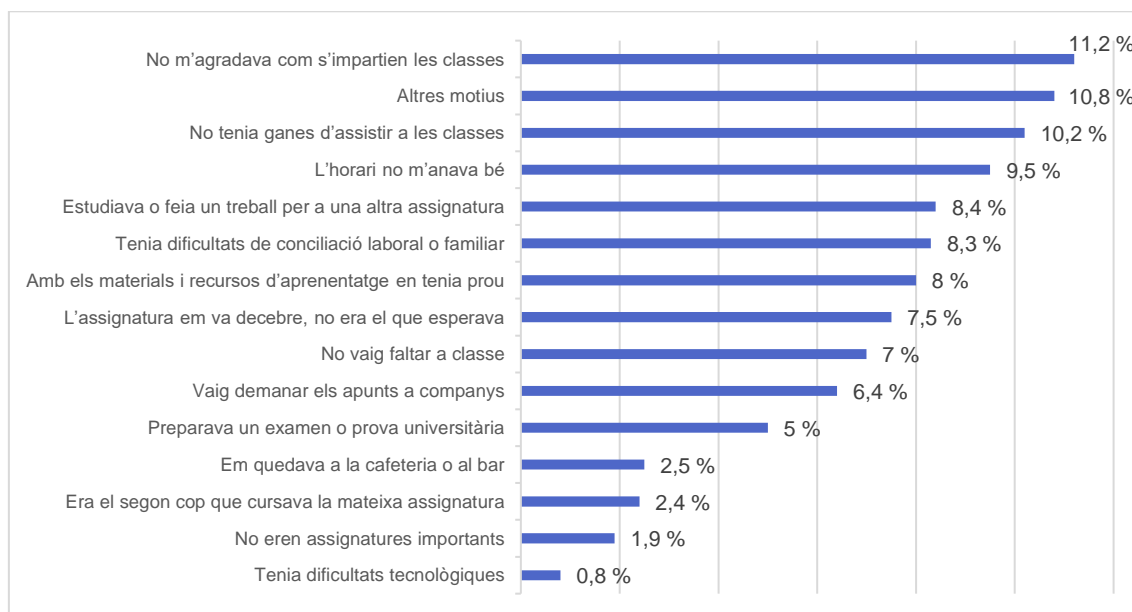

Motius d'absentisme

Els motius d'absentisme a les classes durant el curs 2021-2022 que assenyala l'estudiantat que no sap què farà un cop finalitzada la titulació són variats: almenys un 11,2 % diu que no li agradava el mètode d'impartició de les classes, un 10,2 % esmenta la manca d'interès a assistir-hi, un 9,5 % al·ludeix a incompatibilitats amb l'horari, un 8,4 % indica que dedicava temps a estudiar o treballar per a altres assignatures, mentre que un 8,3 % s'havia d'enfrontar a dificultats per conciliar responsabilitats laborals o familiars.

Figura 9

Motius per faltar a les classes

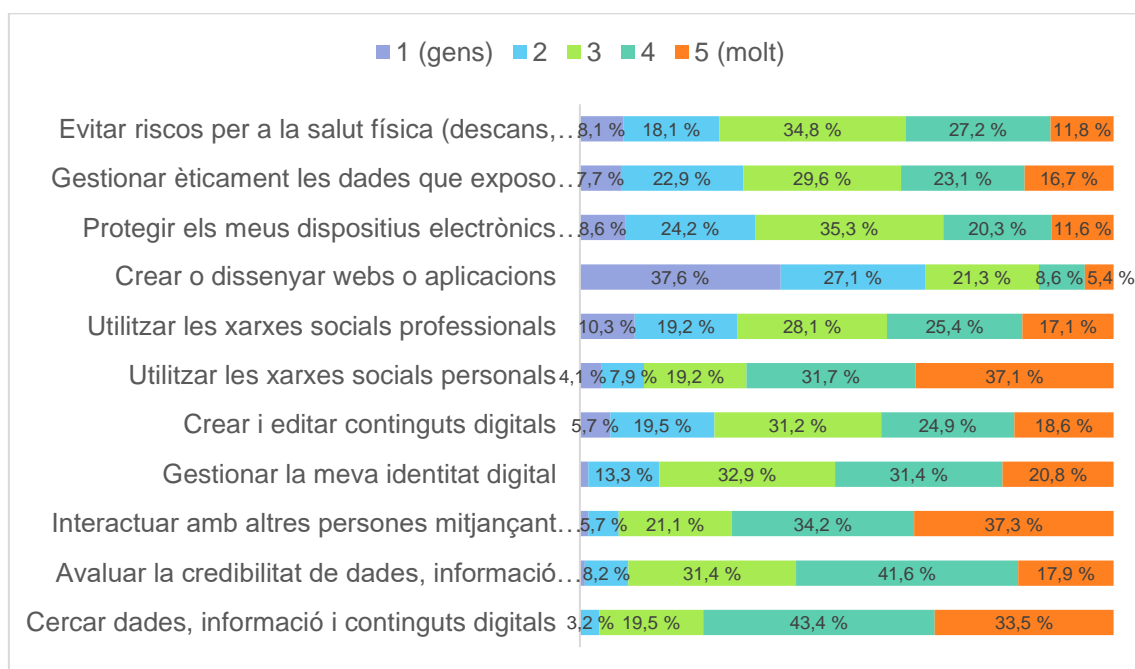

Competències digitals

Els resultats revelen diversos nivells de competència digital entre els estudiants que no saben què faran en acabar la titulació, que depenen de diferents elements. La majoria indica que posseeix una habilitat digital considerable, especialment en àrees com la cerca de dades, informació i continguts digitals (76,9 %); la interacció amb altres persones mitjançant tecnologies digitals (71,5 %); l'ús de les xarxes socials digitals (68,8 %); l'avaluació de la credibilitat de dades, informació i continguts digitals (59,5 %), i la gestió de la identitat digital (52,2 %). No obstant això, les habilitats digitals que l'estudiantat reporta que domina menys inclouen la protecció de dispositius electrònics (31,9 %) i la creació o disseny de webs i aplicacions (14 %).

Figura 10

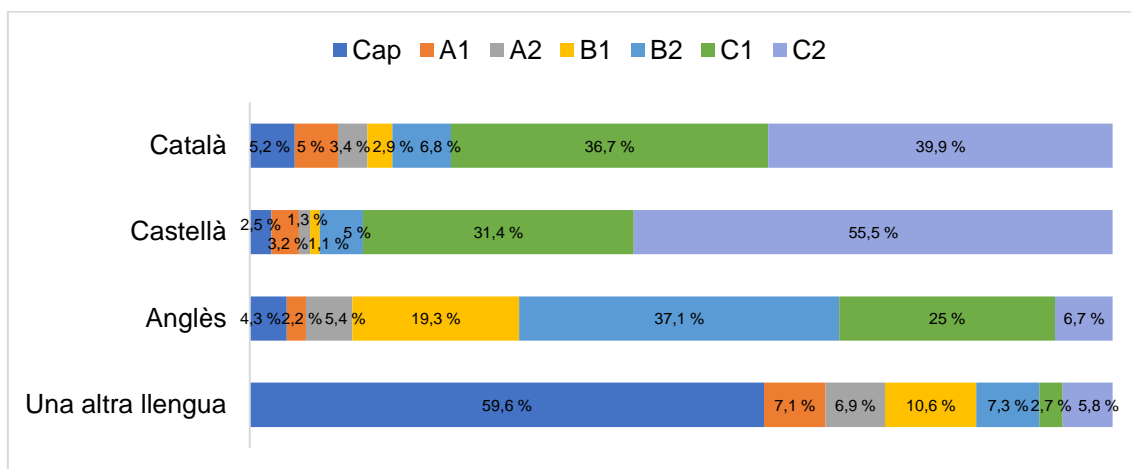
Competències digitals

Competències lingüístiques

L'idioma que domina millor l'estudiantat que no està segur sobre el que farà després d'acabar la titulació és el castellà, amb un 86,9 % que n'ha aconseguit un nivell C1-C2. El segueix el català, amb un 76,6 % de l'estudiantat amb aquest mateix nivell de competència. Finalment, l'anglès el domina el 31,7 % de l'estudiantat, també amb un nivell C1-C2.

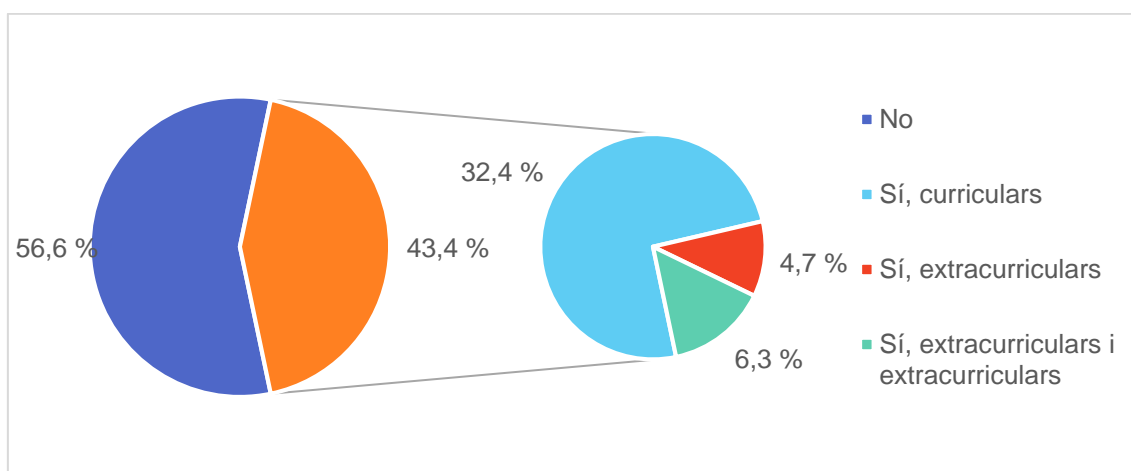
Figura 11
Nivell d'idiomes

Pràctiques acadèmiques i altres activitats formatives

Un 56,6 % de l'estudiantat que no té clar què farà després de finalitzar la titulació no ha fet pràctiques acadèmiques, ja siguin curriculars ja siguin extracurriculars. És important destacar que en algunes titulacions les pràctiques del grau no es duen a terme durant els primers cursos.

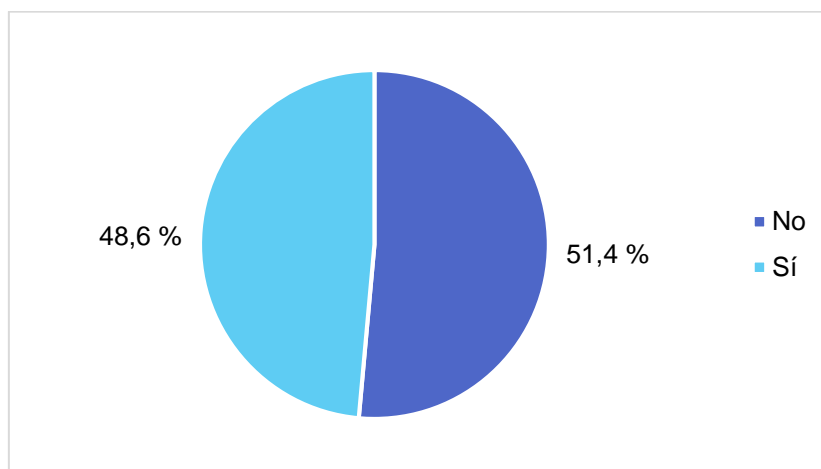
Figura 12
Desenvolupament de pràctiques acadèmiques

El 51,4 % de l'estudiantat que no sap què farà en acabar la titulació no ha participat en activitats formatives que no formen part del pla d'estudis oficial. Això inclou la participació en espais no formals d'aprenentatge, activitats organitzades pel Servei d'Atenció a l'Estudiant, així com l'assistència a congressos, simposis, debats, fòrums i altres activitats similars.

Figura 13

Desenvolupament d'altres activitats formatives

2.3. EXPECTATIVES I VALORACIÓ

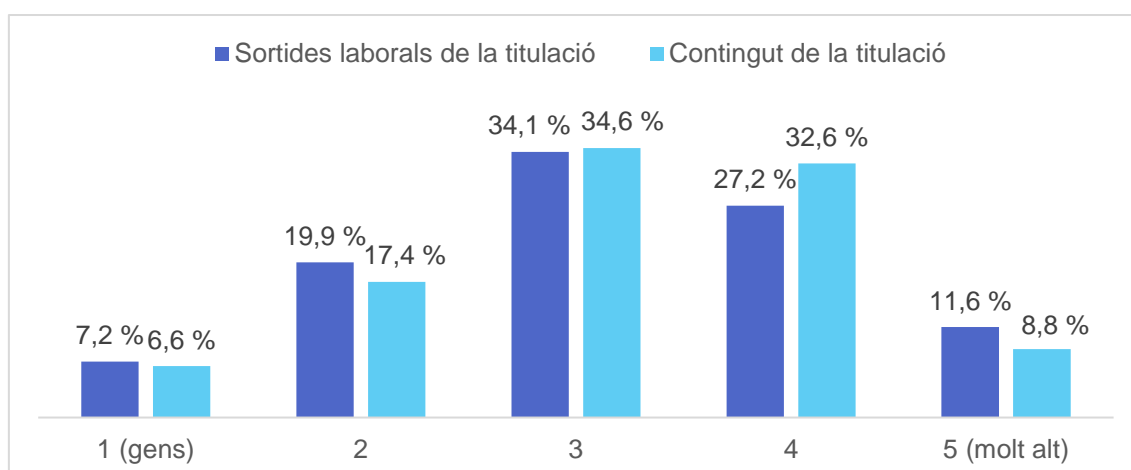
2.3.1. Expectatives inicials amb relació a la universitat

Coneixement sobre la titulació i sortides laborals

Entre l'estudiantat que no té clar què farà després de concloure la titulació, un 41,4 % afirma que té un coneixement força elevat o molt elevat sobre el contingut dels estudis actuals. En contrast, només un 38,8 % indica que té un coneixement similar respecte de les sortides laborals o les possibilitats d'ocupació relacionades amb la seva formació.

Figura 14

Coneixements sobre la titulació i sortides laborals

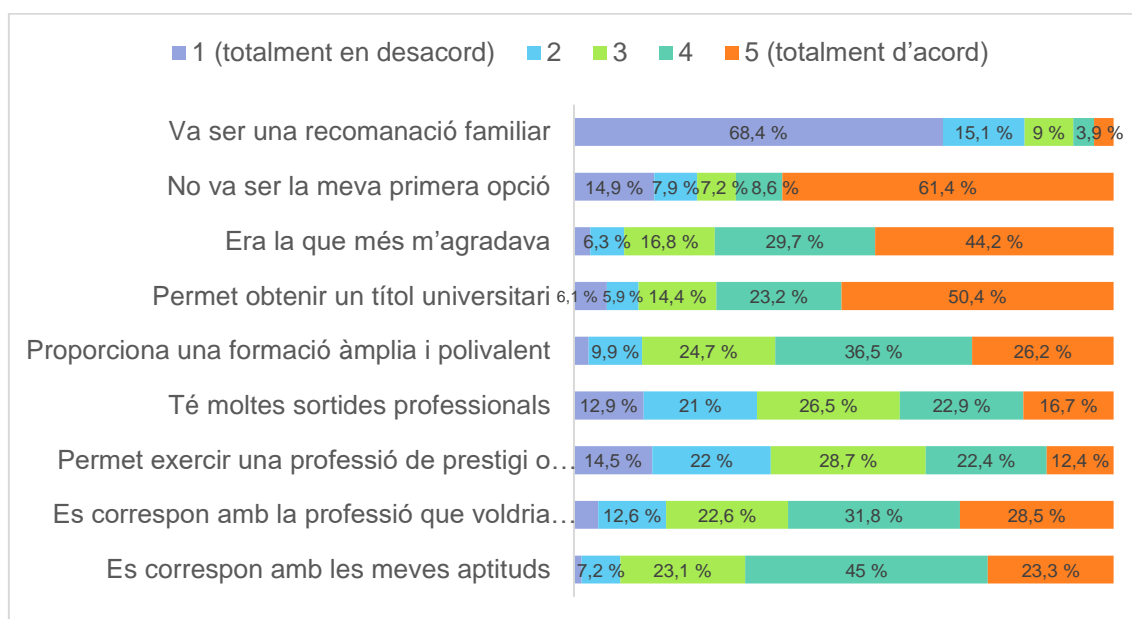

Motiu de l'elecció dels estudis

Entre l'estudiantat que no sap què farà en finalitzar la titulació, els motius més destacats per a l'elecció dels estudis, que són considerats rellevants o molt rellevants, són els següents: la preferència personal (73,8 %), l'obtenció d'un títol universitari (73,6 %), la correspondència amb les aptituds personals (68,3 %), l'adquisició d'una formació àmplia i versàtil (62,8 %), i l'afinitat amb la professió que vol exercir (60,3 %). D'altra banda, els motius considerats menys rellevants inclouen les sortides professionals (39,6 %), la possibilitat d'exercir una professió prestigiosa o bé remunerada (34,8 %), no ser la primera opció d'estudis (22,8 %) i les recomanacions familiars (7,5 %).

Figura 15

Motius per escollir la titulació

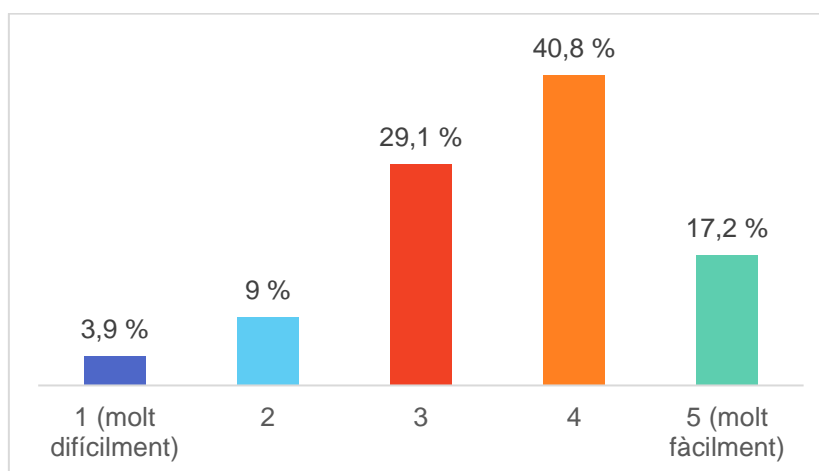
2.3.2. Expectatives futures

Utilitat de la formació universitària

La majoria de l'estudiantat que desconeix què farà en acabar la titulació percep que trobar una feina relacionada amb els estudis o una de millor que la que ja té serà força fàcil o molt fàcil, amb un 58 % que expressa aquesta opinió. D'altra banda, un 12,9 % creu que serà difícil o molt difícil trobar una feina relacionada amb els estudis.

Figura 16

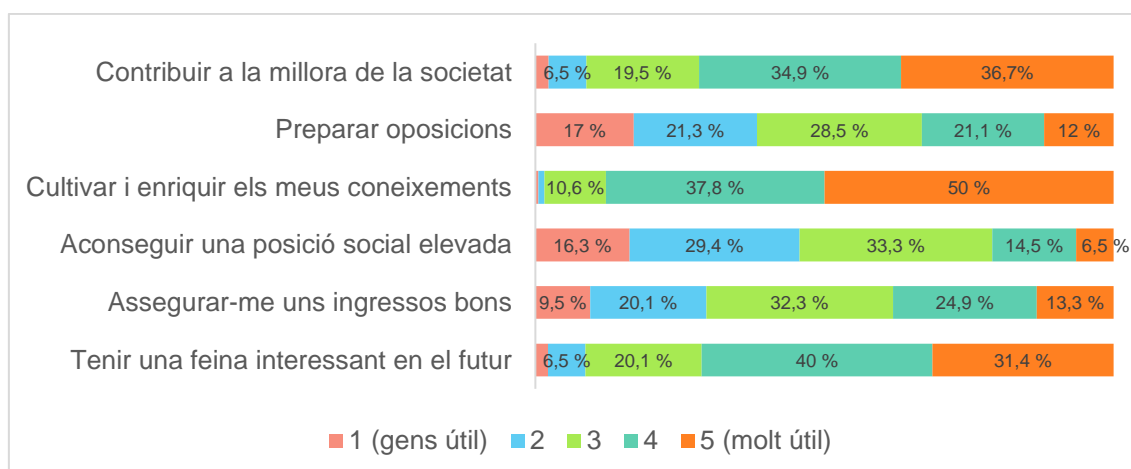
Grau d'utilitat de la formació adquirida per trobar feina

Pel que fa a la utilitat dels seus estudis, els estudiants que no saben què faran en acabar la titulació han valorat positivament els aspectes següents: cultivar i enriquir els coneixements (87,8 %), contribuir a millorar la societat (71,6 %) i tenir una feina interessant en el futur (71,4 %). En contrast, els aspectes valorats en menor grau inclouen assegurar uns bons ingressos (38,2 %), preparar oposicions (33,1 %) i assolir una posició social elevada (21 %).

Figura 17

Utilitat dels estudis en curs

2.3.3. Valoració de l'experiència universitària

Competències per a l'aprenentatge i l'exercici professional

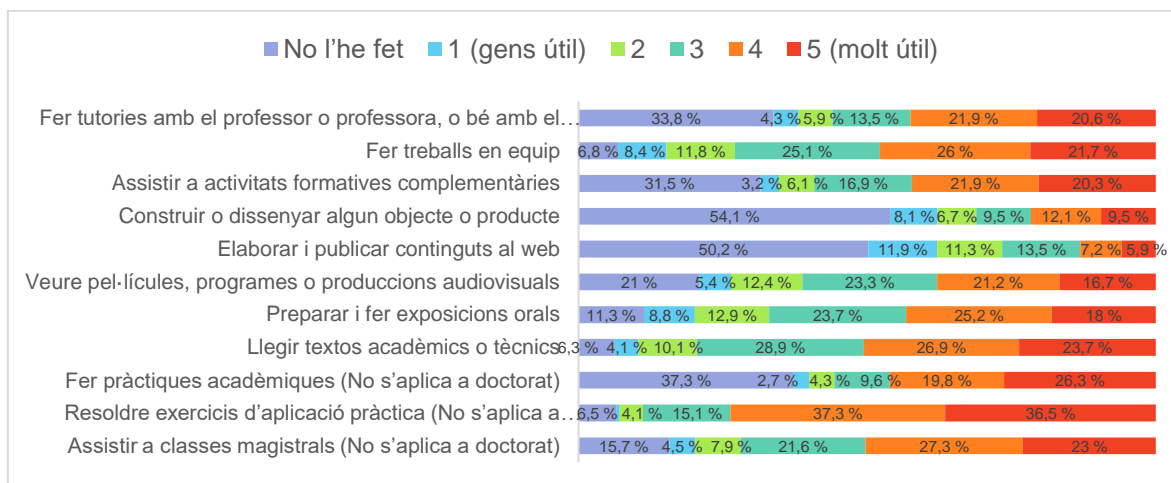
Quant al desenvolupament de competències útils per a l'aprenentatge o la pràctica professional, els estudiants indecisos sobre el que faran en finalitzar la titulació han identificat com a útils o molt útils les habilitats següents: resoldre exercicis d'aplicació pràctica (73,8 %, no aplicable al doctorat), llegir textos acadèmics o tècnics (50,6 %), assistir a classes magistrals (50,3 %, no aplicable al doctorat), fer treballs en equip (47,7 %), preparar i presentar exposicions orals (43,2 %), i participar en tutories amb el professor o professora o el director o directora de tesi (42,5 %). D'altra banda, és destacable que l'estudiantat esmenta que no ha fet habitualment

activitats com les següents: pràctiques acadèmiques (37,3 %, no aplicable al doctorat), veure pel·lícules, programes o produccions audiovisuals (21 %), elaborar i publicar continguts al web (50,2 %), construir o dissenyar objectes o productes (54,1 %), i fer tutories amb el professorat o els directors de tesi (33,8 %).

Figura

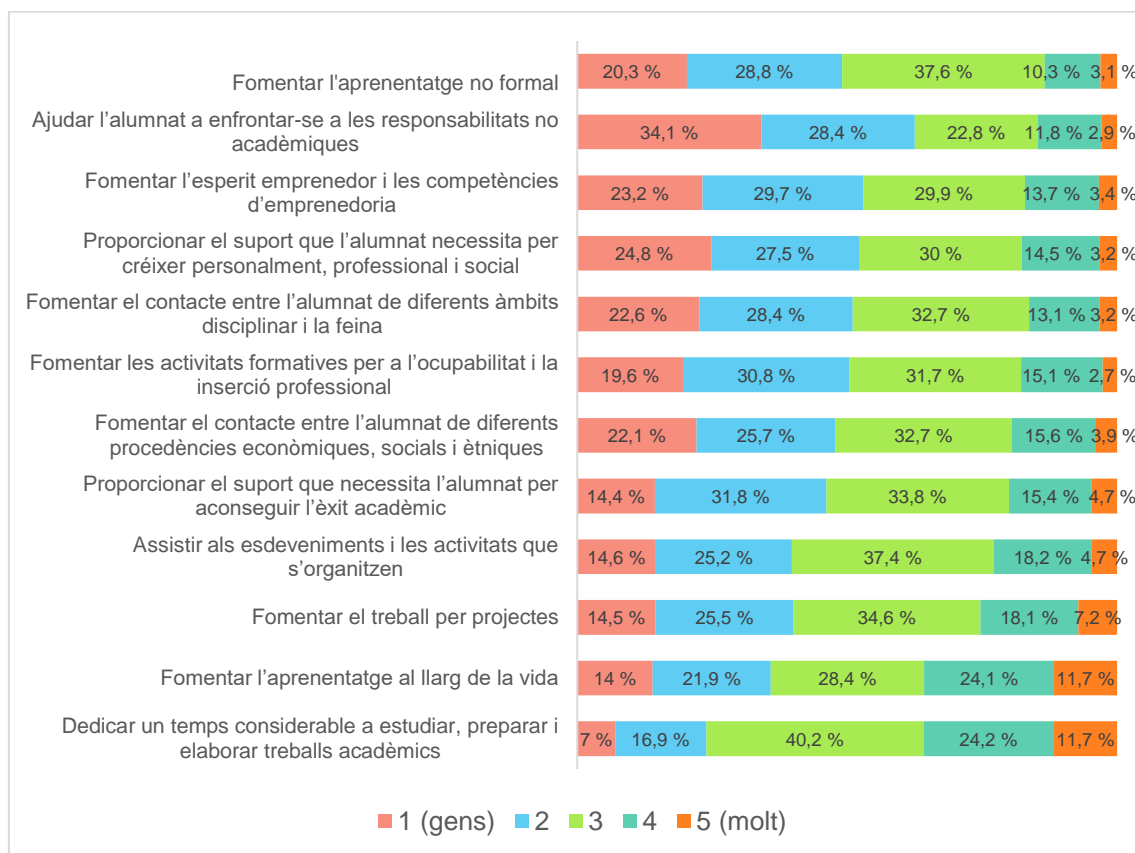
18

Activitats per al desenvolupament de competències útils per a l'aprenentatge o l'exercici professional

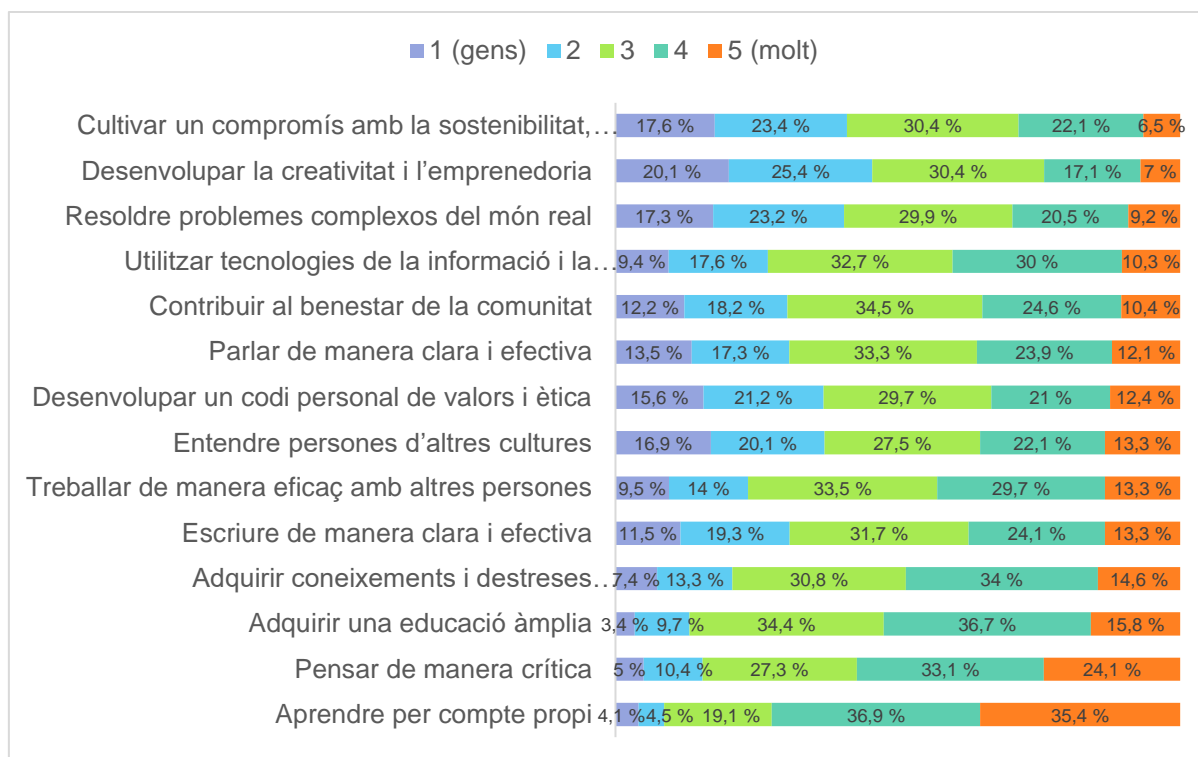
Èmfasi de la UB en diverses activitats

Els estudiants que no saben què faran en acabar la titulació assenyalen que la Universitat de Barcelona presenta àrees amb un considerable marge de millora. Tot i això, reconeixen que la institució ha posat un èmfasi considerable en aspectes com els següents: dedicar un temps significatiu a l'estudi, la preparació i l'elaboració de treballs acadèmics (35,9 %); promoure l'aprenentatge al llarg de la vida (35,8 %), i fomentar el treball basat en projectes (25,3 %). D'altra banda, l'aspecte menys valorat és el foment de l'aprenentatge no formal (13,4 %).

Figura 19*Grau d'èmfasi de la UB en diverses qüestions***L'experiència universitària i el desenvolupament de competències**

Entre les experiències universitàries valorades per l'estudiantat que desconeix què farà en finalitzar la titulació, l'aprenentatge autònom és el més destacat, amb un 72,3 % que el considera una contribució important. Altres competències valorades inclouen el pensament crític (57,2 %), l'adquisició d'una formació integral (52,5 %), el desenvolupament de coneixements i habilitats laborals (48,6 %), l'eficàcia en el treball en equip (43,3 %), l'ús de les tecnologies d'informació i comunicació (40,3 %), l'escriptura clara i efectiva (37,4 %), l'expressió oral clara i efectiva (36 %), la comprensió de persones d'altres cultures (35,4 %), la contribució al benestar comunitari (35 %) i el desenvolupament d'un codi personal de valors i d'ètica (33,4 %). En contrast, les experiències que contribueixen menys al desenvolupament de competències, segons l'estudiantat, són aquelles relacionades amb la creativitat i l'emprenedoria (45,5 %).

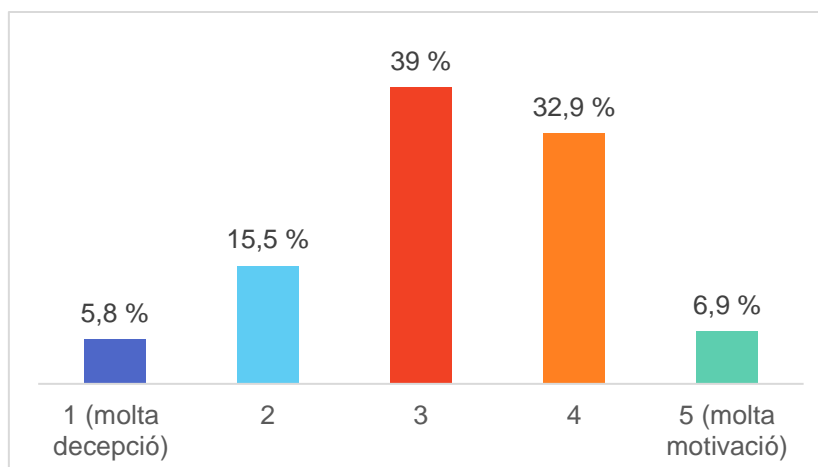
Aquesta valoració reforça la idea de l'estudiantat com a subjecte actiu en el procés d'aprenentatge, una perspectiva que adopta l'espai europeu d'educació superior (EEES).

Figura 20*Contribució de l'experiència universitària en el desenvolupament de competències*

2.4. PERTINENÇA, COMPROMÍS I PARTICIPACIÓ

Satisfacció amb l'experiència universitària

Un 39,8 % de l'estudiantat que no sap què farà en acabar la titulació valora la seva experiència universitària com a força positiva o molt positiva, mentre que un 39 % expressa una satisfacció moderada amb aquesta experiència. És important destacar que les respostes dels extrems, com és molta decepció i molta motivació, són menys freqüents i es presenten en un 5,8 % i un 6,9 % dels casos, respectivament.

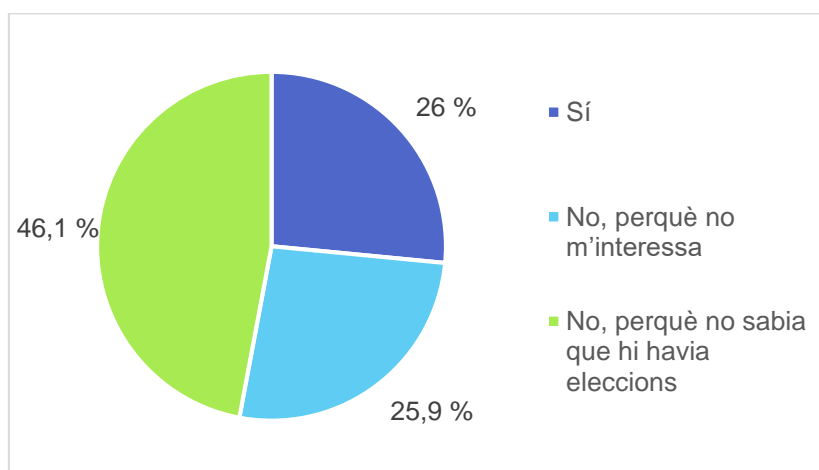
Figura 21*Satisfacció amb l'experiència universitària*

Participació política: eleccions al Rectorat

En relació amb la participació de l'estudiantat que no sap què farà un cop finalitzada la titulació, un 25,9 % va indicar que no va votar en l'elecció de l'equip rector a causa de la manca d'interès, mentre que un 46,1 % no va participar en la votació perquè desconeixia que s'estaven duent a terme les eleccions.

Figura 22

Votació en les últimes eleccions al Rectorat

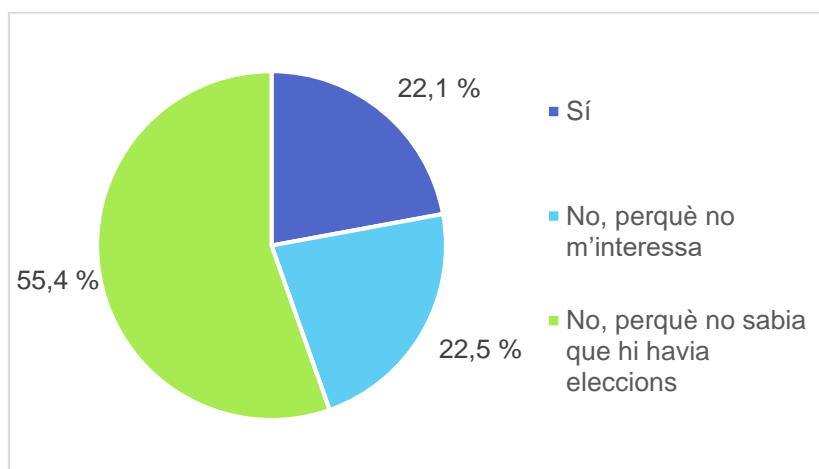

Participació política: eleccions a representants estudiantils

En les eleccions per a representants de l'estudiantat, es va registrar una participació més baixa que en les eleccions al Rectorat, només del 22,1 %. A més, es pot observar una lleugera disminució en el percentatge d'estudiants que no van votar per manca d'interès, del 22,5 %. D'altra banda, s'evidencia un augment en la proporció de l'estudiantat que no va votar perquè desconeixia que es feien les eleccions, que arriba a un 55,4 %.

Figura 23

Votació en les últimes eleccions de representants de l'estudiantat

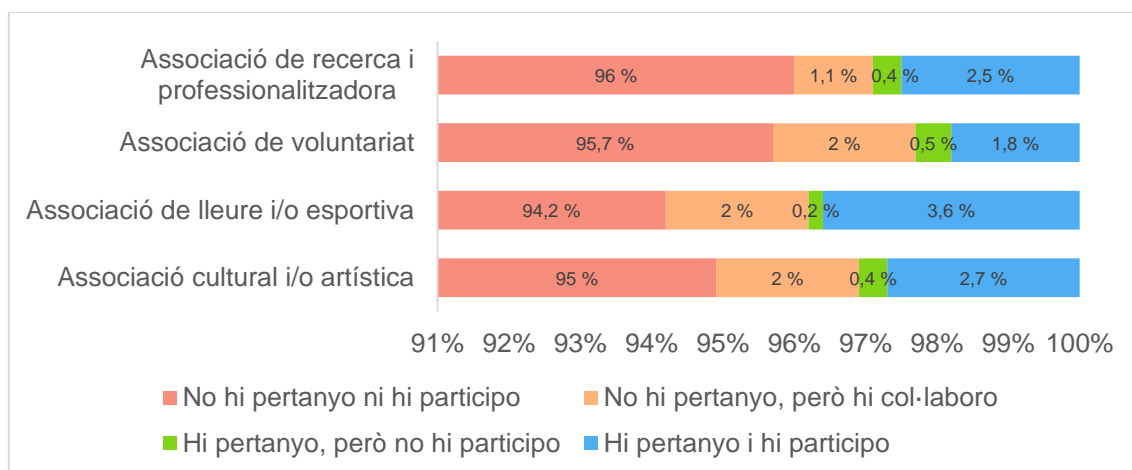

Altres formes de participació universitària

Els estudiants que no tenen clar què faran en concloure la titulació participen de manera minoritària en altres formes de participació estudiantil, amb més del 90 % que no s'involucra en cap d'aquestes activitats. Dins dels que sí que hi participen, un 2,7 % ho fa en associacions culturals o artístiques; un 3,6 %, en associacions d'oci i/o esportives; un 1,8 %, en associacions de voluntariat, i un 2,5 %, en associacions de recerca i professionalització.

Figura 24

Altres formes de participació

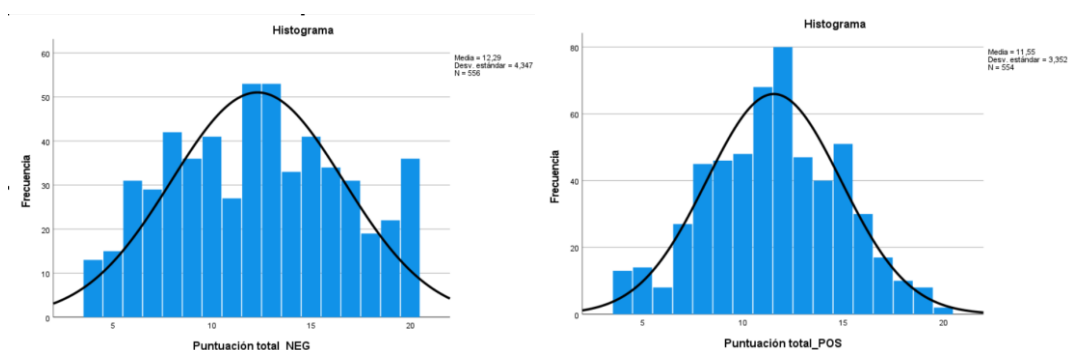
2.5. SALUT I HÀBITES SALUDABLES

Salut mental

Pel que fa a les puntuacions totals sobre l'emocionalitat actual, es pot observar que tant la mitjana com la desviació estàndard de les emocions desagradables ($M = 12,29$; $SD = 4,347$) són més elevades en comparació a les emocions agradables ($M = 11,55$; $SD = 3,352$). Això suggereix que les emocions agradables tendeixen a presentar una intensitat més homogènia, mentre que les emocions desagradables exhibeixen més variabilitat o dispersió.

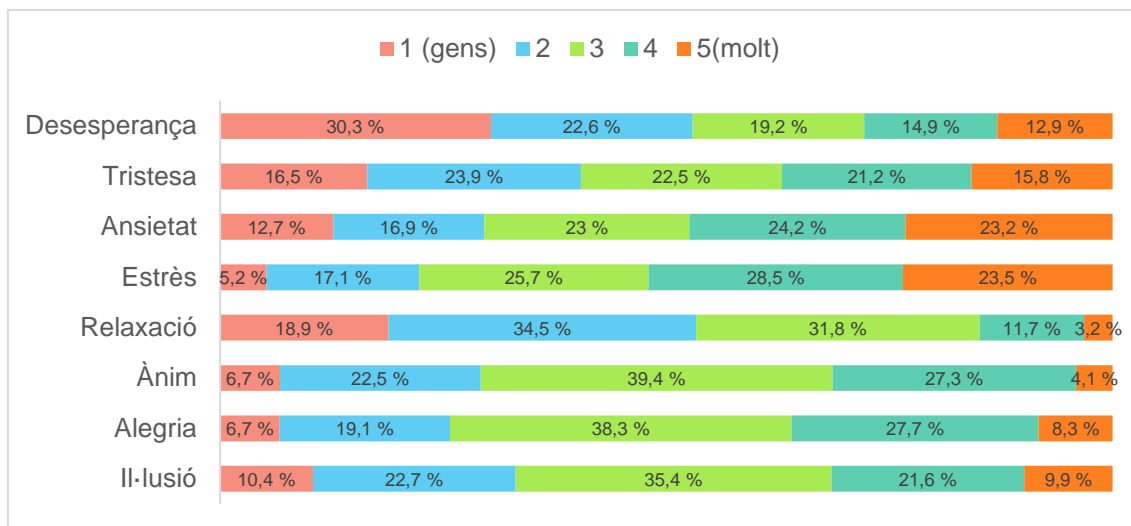
Figura 25

Histogrames d'emocions desagradables i agradables

En l'àmbit de les emocions agradables, l'alegria és la predominant, ja que es presenta amb força freqüència o molta freqüència en un 36 % dels casos. D'altra banda, en l'espectre de les emocions desagradables, l'estrès ocupa la primera posició, amb un 52 % dels casos, seguit de prop per l'ansietat, amb un 47,4 %.

Figura 26
Emocions

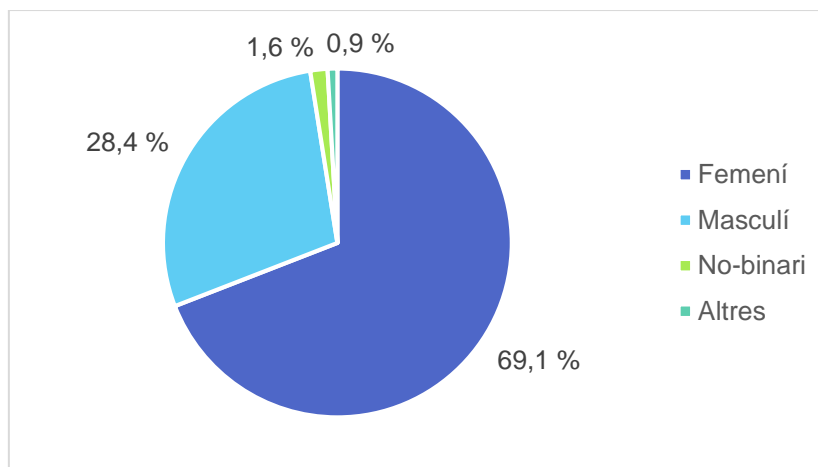

2.6. DADES SOCIODEMOGRÀFIQUES

Gènere

La majoria de l'estudiantat indecís sobre el que farà en acabar la titulació pertany al gènere femení, que representa el 69,1 % del total. En comparació, un 28,4 % correspon al gènere masculí, mentre que un 1,6 % s'identifica com a no-binari.

Figura 27
Distribució del gènere

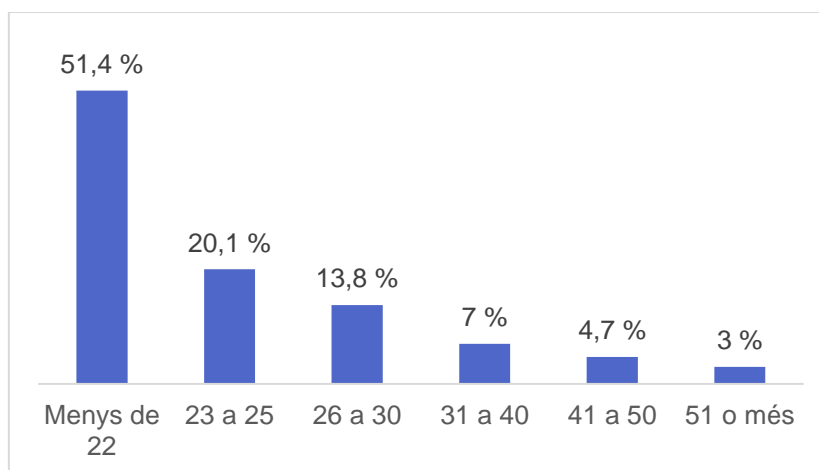

Edat

La proporció més gran de l'alumn que desconeix què farà un cop acabi la titulació, que correspon al 51,4 %, se situa en el grup d'edat que va dels dinou als vint-i-dos anys. L'edat més comuna entre aquestes persones és de dinou anys (moda) i l'edat mitjana (mitjana) és de vint-i-cinc anys. A mesura que augmenta l'edat, es pot observar una disminució del nombre d'estudiants, com es pot apreciar en la figura 28.

Figura 28

Distribució per edats (anys)

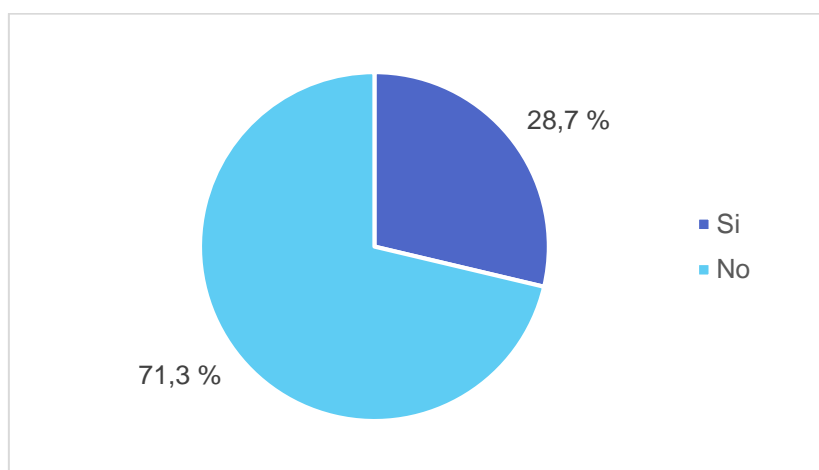

Condicció limitant

El 69,4 % de l'estudiantat que no sap què farà en finalitzar la titulació va indicar que no tenia cap discapacitat o condició limitant. D'altra banda, el 30,6 % va afirmar que tenia almenys una discapacitat o condició d'aquest tipus.

Figura 29

Discapacitat o condició limitant

Dins del grup de l'estudiantat que no sap què farà en acabar els estudis i que declara posseir alguna discapacitat o condició limitant, que representa el 30,6% del total, almenys el 13,7% assenyala que la seva condició és de tipus psicològic, la qual és la predominant entre les esmentades.

Taula 2

Tipus de discapacitat o condició limitant

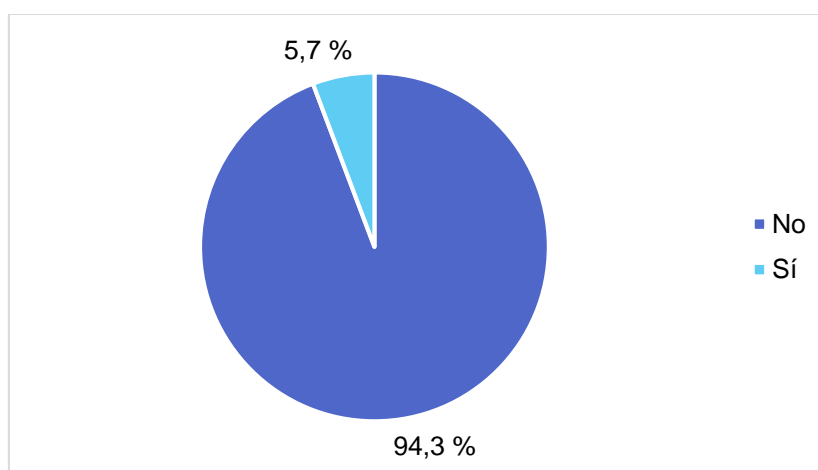
Tipus de discapacitat o condició limitant	
Psicològica	13,7 %
Per malaltia crònica	5,4 %
D'aprenentatge	3,0 %
Sensorial	2,8 %
D'altres	2,2 %
Cognitiva	2,2 %
Física	1,3 %

Fills

El 94,3 % de l'estudiantat que no sap què farà en finalitzar la titulació va declarar que no tenia fills.

Figura 30

Fills

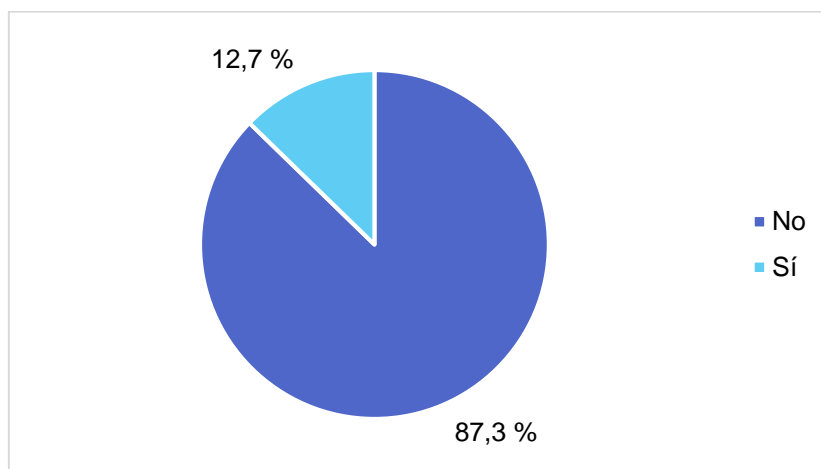

Responsabilitat familiar

Un 87,3 % de l'estudiantat que desconeix què farà quan acabi la titulació va informar no tenia altres responsabilitats familiars, en contrast amb el 12,7 % que sí que en té, com és, per exemple, la cura del pare o la mare.

Figura 31

Altres responsabilitats familiars

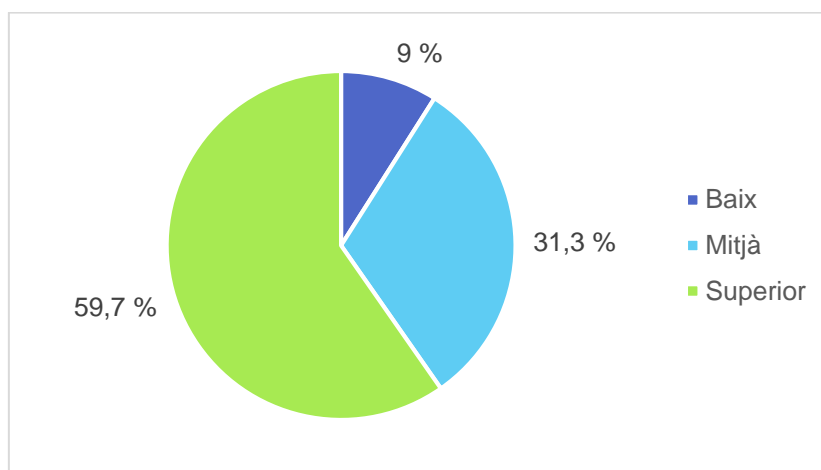

Nivell educatiu del referent familiar 1

Pel que fa al nivell educatiu del referent familiar 1, un 59,7 % té estudis superiors, corresponents als nivells educatius de la classificació estandarditzada internacional ISCED 5, ISCED 6, ISCED 7 i ISCED 8. D'altra banda, un 31,3 % ha completat estudis de nivell mitjà, específicament ISCED 2 i ISCED 3, mentre que un 9 % té un nivell educatiu baix, equivalent a ISCED 1.

Figura 32

Nivell educatiu del referent familiar 1

Nivell educatiu del referent familiar 2

Respecte del nivell educatiu del referent familiar 2, un 45,6 % té estudis superiors, classificats com a ISCED 5, ISCED 6, ISCED 7 i ISCED 8. Un 38,8 % ha completat estudis de nivell mitjà, identificats com a ISCED 2 i ISCED 3, i un 15,5 % té estudis de nivell baix, corresponents a ISCED 1.

Figura 33

Nivell educatiu del referent familiar 2

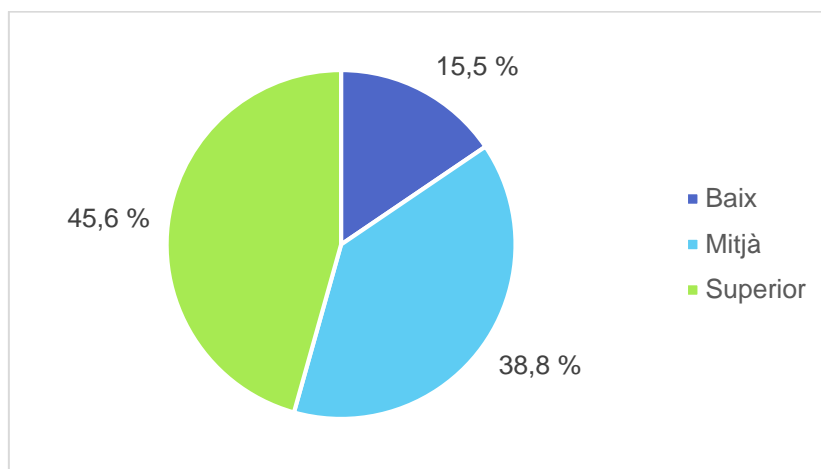
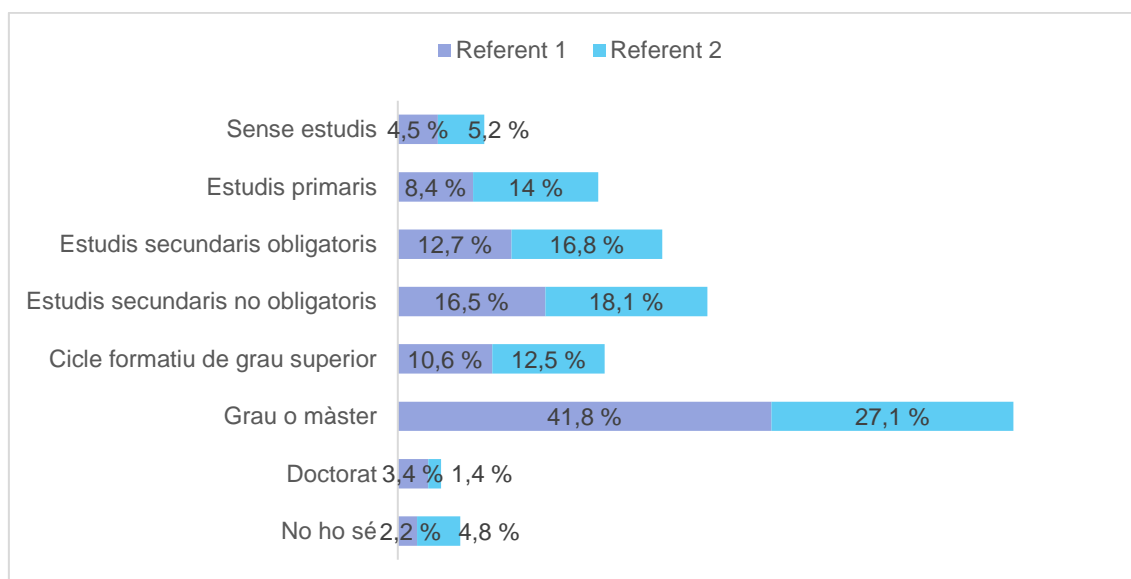

Figura 34

Estudis dels referents familiars 1 i 2

Ocupació dels referents familiars 1 i 2

Amb referència a l'ocupació del referent 1, es destaca que el percentatge més alt, un 21 %, correspon als que exerceixen com a professionals. El segueixen un 18,3 % que no treballa i un 15,4 % que ho fa com a empleat d'oficina. D'altra banda, per al referent 2, un 24,7 % no treballa, seguit d'un 14,7 % que són empleats d'oficina i un 13,6 % que treballa com a professional.

Figura 35

Categories d'ocupació dels referents familiars 1 i 2

3. CONCLUSIONS

En el context actual de l'educació superior, els estudiants han d'afrontar el repte d'haver de saber quin camí prendran quan acabin la titulació. El projecte INDECISIÓ DE L'ESTUDIANTAT EN ACABAR LA TITULACIÓ ofereix una descripció sobre les condicions de vida i d'estudi dels estudiants de la Universitat de Barcelona que es troben indecisos sobre el futur professional i acadèmic. Utilitzant les dades proporcionades per l'enquesta CViE-UB, hem aprofundit en la comprensió d'aquest grup i n'hem destacat les característiques principals.

A continuació, s'exposen algunes conclusions sobre el perfil d'aquest estudiantat, amb l'objectiu de fomentar la reflexió sobre estratègies d'intervenció per enriquir-ne l'experiència educativa i donar-li suport a l'hora de definir les metes acadèmiques, professionals i personals.

1. L'estudiantat de la UB que no té una previsió sobre el que farà en acabar la titulació és majoritàriament de gènere femení, amb una edat mitjana de vint-i-cinc anys i de nacionalitat espanyola. Procedeix d'un capital educatiu alt, ja que els referents familiars tenen nivells d'estudis superiors, de manera predominant. Sol conviure amb la família o la parella. En general, té una ocupació remunerada, però sovint no relacionada amb els estudis. El desconeixement de les beques i els ajuts en una part de l'estudiantat podria apuntar cap a la necessitat de potenciar les accions d'informació i orientació sobre aquesta qüestió, tant en l'educació secundària com en l'educació superior, per afavorir l'equitat i la igualtat d'oportunitats educatives.
2. Tot i la indecisió de l'estudiantat sobre el que farà en el futur, la majoria persisteix en l'assistència a classe, fet que apunta cap a motivacions intrínseques més relacionades amb el gust per cultivar els coneixements. A més, quant al desenvolupament de competències, aquests estudiants valoren l'aprenentatge autònom, el pensament crític i l'adquisició d'una formació integral, cosa que sembla subratllar la importància d'enfocaments pedagògics centrats en l'aprenentatge actiu, reflexiu i holístic.
3. Un percentatge significatiu de l'estudiantat no ha fet pràctiques acadèmiques, la qual cosa pot suposar la pèrdua d'una oportunitat clau per millorar el currículum universitari amb experiències pràctiques que en fomentin l'ocupabilitat, per tal de facilitar-ne la transició al mercat laboral i una inserció professional de qualitat.
4. L'estudiantat té altes expectatives sobre la utilitat de la seva formació tant per trobar feina com per enriquir els coneixements i contribuir a la millora de la societat. Consideren que la formació universitària rebuda és útil per al futur laboral.
5. Malgrat que una part notòria de l'estudiantat no ha participat en programes de pràctiques, tal com s'ha comentat en el punt anterior, o en activitats de formació addicionals, aquests elements són valorats positivament i es recalca la rellevància d'aquestes activitats formatives per a la preparació professional.
6. Encara que valora positivament l'experiència universitària, l'estudiantat mostra una participació escassa tant en les eleccions com en altres maneres de prendre part en la institució. Aquest fet apunta a un repte institucional per tal de millorar aquest dèficit en el compromís i la participació, que resulta persistent i, fins i tot, s'accentua amb el pas del temps.

7. L'estrès i l'ansietat, com a emocions negatives predominants, realcen la importància de posar en relleu el suport al benestar emocional de l'estudiantat, cosa que facilitaria una vivència millor de l'experiència universitària, i es destaca la rellevància de potenciar els serveis de suport psicològic i benestar estudiantil.

En resum, l'estudi presenta la radiografia d'un perfil d'estudiants joves, amb dedicació a l'estudi a temps complet, que no canvien de residència per fer els estudis universitaris; que viuen majoritàriament amb la família, que és la que sufraga els estudis, i sense càrregues familiars. Un terç ha marcat l'opció que no treballa, encara que majoritàriament sí que ho fan i, en general, en tasques no relacionades amb la titulació. A més, en molts casos no han fet pràctiques relacionades amb la titulació, fet que pot condicionar-ne l'entrada en el mercat de treball, ja que no disposen d'experiència laboral que hi estigui en relació. Encara que siguin estudiants a temps complet, hi ha un cert percentatge que no assisteix amb assiduitat a les classes (entenem que deuen ser estudiants d'avaluació única), i el fet de no estar físicament a les aules en pot condicionar la connexió amb la carrera.

Tot i que la majoria dels estudiants mostren satisfacció amb l'experiència universitària i l'elecció dels estudis respon principalment a una preferència personal, no desenvolupen experiències vinculades amb la professió i tampoc no participen en la vida universitària. Assenyalen que no fan activitats no formals a la universitat ni participen en els espais universitaris i, per tant, l'adquisició de competències transversals es pot veure condicionada per aquest fet. I d'això (és una hipòtesi), la seva indecisió al llarg dels estudis. Tenen un marc imaginari clar, però no el contrasten amb la realitat ni avancen en el coneixement complex que suposa endinsar-se en el mercat laboral de les professions qualificades. No sembla que es vegi una planificació en la gestió personal de la seva carrera ni quant a l'adquisició de les eines adequades per a això. Encara que en el procés no ho considerin rellevant, a l'hora d'enfrontar-se a la realitat es poden detectar aquestes mancances relacionades amb la presa de decisions.

Tot plegat ens condueix a una reflexió final sobre la importància d'identificar clarament el perfil d'estudiants reals, en contrast amb el perfil ideal considerat (*real versus ideal*), igual que la diversitat d'expectatives i de motivacions en l'elecció de la titulació per part de l'estudiantat. A més, cal destacar la rellevància d'emfatitzar les activitats adreçades a l'ocupabilitat i, per tant, fomentar i potenciar les accions d'orientació professional. Així mateix, cal considerar i buscar solucions al fet que la universitat va més enllà del que passa (o no) a l'aula, treballar en la connexió de l'experiència universitària amb l'estudiantat atenent les casuístiques personals (feina, opció en relació amb l'avaluació...) per avançar per al foment de perfils complets d'estudiants.

En aquest sentit, volem accentuar que és fonamental valorar les directrius de la dimensió social de l'educació superior com un aspecte clau per desenvolupar una educació equitativa i inclusiva. Hi adquireixen una significació essencial les accions d'informació i orientació per a l'estudiantat a fi afavorir les transicions i trajectòries i, per tant, la igualtat d'oportunitats educatives. Així, a continuació plantegem algunes línies d'acció de caràcter propositiu:

- Potenciar i augmentar les activitats d'orientació personal, social, acadèmica i professional a l'educació secundària i a l'educació superior.
- Detectar l'estudiantat indecís mitjançant instruments i accions al llarg de les diferents etapes universitàries.

- Dur a terme accions d'orientació personalitzada adreçades a l'estudiantat indecís per ajudar-lo a identificar els objectius personals, acadèmics i professionals.
- Reforçar les activitats d'informació i orientació sobre els programes de beques i ajuts.
- Fomentar la participació de l'estudiantat tant en la governança com en la vida universitària globalment, així com en les activitats promogudes pel Servei d'Atenció a l'Estudiant i pels centres, per tal d'afavorir-ne un desenvolupament educatiu integral i holístic.
- Reforçar accions que responguin a les necessitats dels estudiants a fi de contribuir a millorar-ne el benestar emocional.

En definitiva, es posa de manifest la necessitat de continuar indagant en la diversitat i l'heterogeneïtat de perfils de l'estudiantat en l'educació superior i, així mateix, cal ressaltar la rellevància de la vida universitària com a escenari vivencial, d'adquisició de competències transversals i d'aprenentatge integral de l'estudiantat, més enllà de l'assistència a l'aula. Per tant, cal subratllar la importància de les activitats participatives com a element essencial en l'enriquiment del procés formatiu. Alhora, és necessària una recerca persistent de transformacions universitàries en resposta a les seves noves necessitats i demandes, d'acord amb els canvis disruptius en l'àmbit econòmic, tecnològic, social, mediambiental, polític i cultural de la globalitat de les societats. Tot això és indefugible en compliment dels principis clau de l'espai europeu d'educació superior, que recentment ha emfatitzat el Reial decret 822/2021, amb relació a enfocaments d'ensenyament-aprenentatge centrats en l'estudiantat i en les seves competències, enteses com el conjunt de coneixements, capacitats i habilitats acadèmicament rellevants que els confereix la titulació i que, sens dubte, els han d'equipar adequadament per a la incorporació professional i la participació activa com a ciutadans en el conjunt de la societat davant dels grans desafiaments globals de les societats contemporànies.